

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 12. Num sponsalia celebrata sine scitu & consensu parentum, aut eorum, qui contrahentibus sunt loco parentum, sint valida, vel etiam licita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73973)

acceptationem esse tacitam repromissionem; cum in dubiis præsumendum sit, quod communiter fit. De cætero acceptans sine repromissione, ne censetur promittentis animum contemnere, vel jus ex acceptata illius promissione quæsitum remittere, non debet nimium differre exactationem illius, sed vel repromittere, vel declarare, quod non cupiat promissionis executionem. Krimer. cum communi.

Quæst. II. Num mutua illa promissio facta clandestinè constituat sponsalia valida & licita.

1. Resp. Ad primum: Promissio sic facta seu sponsalia etiam celebrata inter solos contrahentes sine præsentia parochi & testium, vel etiam cujuscunque alterius, sunt valida. Sanch. l. 1. d. 13. Gutt. de mat. c. 4. à n. 1. Pont. l. 12. c. 5. num. 6. Castrop. l. c. p. 2. n. 15. Pirh. h. t. n. 26. Barb. ad Trid. sess. 24. c. 1. de reform. Reiffenst. h. t. n. 22. contra Seguram & paucos alios apud Castrop. l. c. siquidem talis contractus sponsalitiis irritus non est jure naturali, ut per se constat; neque ullo alio jure positivo. Nam Trid. l. c. irritans contractum matrimoniale seu matrimonium sic contractum, & vel sic corrigens & derogans juri communi, vi cujus matrimonium tale valebat, nullam mentionem facit, de sponsalibus; ergo ea in ista dispositione sunt omissa seu præterita, adeoque nullatenus cadentia sub illo decreto Tridenti. irritante sponsalia de præsentè clandestinè celebrata relinquuntur dispositioni juris communis, vi cujus à fortiore valent sponsalia clandestina, cum etiam vi illius, ut dictum, valuerint & valeant matrimonia clandestina.

2. Resp. Ad secundum: Neque etiam per se loquendo sponsalia clandestinè celebrata sunt illicita, AA. cit. cum communi contra Sylv. Armill. Cajet. &c. apud Castrop. l. c. nullo enim jure nec antiquo nec novo sunt prohibita. Quod autem ex clandestinis sponsalibus oriantur quandoque aliqua inconvenientia, non probat esse per se illicita, sed solum consultius esse, ut testes adhibeantur, etiam ad hoc, ut eis in foro externo fides adhibeatur. Ad illud, quod objici solet, nimirum prohibito matrimonio prohibentur quoque sponsalia; ergo prohibito matrimonio clandestino, prohibentur quoque sponsalia clandestina: negatur sequela; nam licet prohibito absolute matrimonio, quocunque demum modo illud contrahatur, prohibeantur quoque sponsalia absolute, utpote quæ via sunt ad matrimonium, & non contrahuntur nisi ratione matrimonii futuri, quod proinde si illicitum, sponsalia forent promissio rei illicitæ & sic nulla; non tamen inde sequitur, quod prohibito non absolute matrimonio, sed solum, ne tali modo, nimirum clam contrahatur, prohibeantur quoque sponsalia sic contrahi; cum sponsalia clandestina non sint via ad matrimonium clandestinum; non enim clandestinè ea contrahentes promittunt sibi aut obligant se ad matrimonium clam sic contrahendum, sed eo modo, quod permittit Ecclesia; adeoque talia sponsalia sunt promissio rei licitæ, & consequenter valida & licita. Textus quoque in contrarium adduci soliti ex l. oratio. ff. de sponsal. l. si quis tutor. ff. de rit. nupt. eodem modo intelligendi de casu, in quo matrimonium prohibetur absolu-

tè, sive ut nullo modo contrahatur, vel quando est eadem ratio prohibitionis matrimonii & sponsalium, quæ eadem ratio non est in præsentè, dum matrimonium clandestinum prohibetur ad vitandum concubinatum, cum secunda uxore putatitia, ad quam quippe publicè ductam cogebat Ecclesia inficia matrimonii prioris clam contracti; validè tamen, intellige, ante dictam prohibitionem; quod locum non habet in sponsalibus clandestinis, quibus non obstantibus, matrimonium subsequens cum alia est validum.

Quæst. 12. Num sponsalia celebrata sine scitu & consensu parentum aut eorum, qui contrahentibus sunt loco parentum, sint valida, vel etiam licita.

1. Resp. Ad primum: Affirmativè, argumento imprimis desumpto ex Trid. sess. 24. c. 1. ubi, quod matrimonia à filiis familias contracta sine consensu parentum vera sint & rata, & affirmatio in contrarium, nimirum quod sint irrita, vel quod parentes ea rata vel irrita facere possint, falsa dicitur; ergo idem dicendum de sponsalibus, quod non dependeant à consensu parentum. Secundò arg. c. cum virum. h. t. ubi, quod puella in matrimonio spirituali seu susceptione status religiosi in ætate jam nubili constituta (quia liberum habet arbitrium) in electione propositi sequi parentum non cogatur voluntatem. Unde dum Canones quidam videntur requirere consensum parentum, intelligendi sunt de debito honestatis; siquidem naturalis ratio suadet in nuptiis filiorum habendam rationem parentum aut aliorum, in quorum sunt potestate, non tamen id præcipit absolute sub irritatione nuptiarum. Vel etiam Canones V. G. c. alter. 30. q. 1. c. nostrates. 3. q. 1. respiciunt istiusmodi consensum eorum, in quorum potestate sunt sponsi ad hoc, ut eorum pacta nuptialia sint solemnia, intellige solemnitate accidentali, non spectante de cætero ad substantiam illorum. Quemadmodum etiam in jure antiquo vera & valida matrimonia erant in duplici casu, nimirum quædam appellabantur solemnia, utpote celebrata cum solemnitatibus; qualia erant, ut fœmina prius peteretur ab his, qui supra illam dominationem vel custodiam habebant, & à parentibus & proquinioribus sponsaretur, & suo tempore sacerdotaliter cum pluribus & oblationibus à Sacerdote benediceretur, & à paranympis custodiretur &c. Alia non solemnia, quæ appellabantur legitima, eò quod facta secundum præscripta legum etiam quò ad circumstantias substantiæ matrimonii extrinsecas. Alia non legitima, quòd licet essent in substantia vera matrimonia, tamen deficerent in circumstantiis lege præscriptis; de quo vide Pontium l. 7. de mat. c. 57. à num. 6. Juri verò civili quò ad validitatem nuptiarum (cum sit materia spiritualis) locus non est; quin & legibus hujusmodi, V. G. l. 7. ff. de rit. nupt. & l. 7. ff. de sponsal. exigentibus hujusmodi consensum derogatum per Jus Canonicum teste Bellarm. de mat. c. 19. & 20. apud Sanch. l. 4. d. 22. n. 3.

2. Resp. Ad secundum: Neque sponsalia facta inficiis vel etiam invitis parentibus regulariter loquendo sunt peccatum. Henriq. l. 1. de mat. c. 13. n. 13. & alii, Filius siquidem quò ad contrahendum matri-

matrimonium est liber, sui juris, & parentibus non subditus. Secundum D. Thom. 2. 2. q. 104. a. 5. in corp. & in 4. dist. 29. q. unic. a. 4. ergo in hoc transgrediens præceptum parentum, utpote non obligans eum, non peccat. Probatur etiam ex eo, quòd *inc. c. nostrates*, ubi memoratæ solennitates præscribuntur, & inter eas petitio consensus parentum. Diciturque: *hec sunt pacta conjugiorum solennia*: & dein subiungitur: *peccatum autem esse, si hac cuncta in nuptiali fadere non interveniant, non dicimus*. Ergo sine illis licet fiebant pacta nuptiarum non solennia; adeoque citra culpam inter cætera omitti potest petitio illa consensus parentum. Quod obmoveretur in contrarium, nempe quòd filius in contrahendis sponsalibus & ineundo matrimonio dependeat à voluntate & consensu parentum, illud est, quòd *c. 1. de despons. impub.* Honorius Papa in casu sponsalium à parente celebratorum nomine filii impuberis rescribit in hæc verba: *Potest autem filium nondum adultum (voluntas cuius discerni non potest) pater, cui vult matrimonio tradere, & postquam filius venit ad perfectam ætatem, omnino debet hoc implere*. Ubi verbum *debet* videtur ex natura sua importare necessitatem & præceptum, ut *Gl. in c. proposuit. v. non debet*. Quin & verbum: *Omnino debet*, videtur importare præcisam necessitatem. Verùm his non obstantibus, ad hoc respondetur, filium jam aliàs determinatum ad in eundem statum conjugalem non teneri ad implenda sponsalia, quæ pater illius promittit aut præcipit; idem suadet libertas naturalis, quam habet filius in electione personæ, cui semel electa perpetuò convivere debet; item experientia, quæ constat gravissima oriri ordinariè mala ex infautis talibus nuptiis, quas filii imperio parentum, cum hac vel illa persona, ad quam affectum non habent, amplecti coguntur, idem à potiore urget, ubi filius determinatus est ad statum oppositum conjugati, cum, ut dictum, liberi in electione status non subsint positivo parentum imperio. Unde etiam parentes, secluso casu necessitatis & indigentia, cui alia ratione succurrere nequiret filius, quam ineundo matrimonium cum hac vel ista persona, injustè prohibent aut impediunt filium in usu libertatis à natura illi concessæ, ad libere subeundam gravissimam matrimonii servitutem; quin & peccarent graviter, si filium justè renuentem in hoc matrimonii negotio obsequi asperius tractarent, vel plus æquo negligendo vel opprimendo tandem compellerent ad obsequendum sibi. Quapropter jam licet verbum *debet*, quo utitur *cit. canon.* præsertim conjunctum verbo

omnino regulariter importet præceptum. Barb. de dictionib. v. *debet. n. 2. & v. omnino n. 14.* interpretationem tamen congruam recipere debet à jure communi, ut idem Barb. v. *omnino. num. 18.* & ex subjecta materia, nimirum quòd quandoque importet solum debitum honestatis & decentiæ, non necessitatis & præcepti, licet si conjugatur verbum *omnino*, ut Idem v. *debet. n. 6.* in præsentem autem casu materia est matrimonium, quod jura volunt gaudere plena libertate, & immune esse ab omni necessitate, præsertim injustè imposita. Nihilominus adhuc peccabit filius, si cessante justà causâ non implendo hac in re voluntatem parentum, insciis iis, & ne quidem petito eorum consilio, contrahat matrimonium, adeoque etiam sponsalia, quia hæc continent obligationem contrahendi matrimonium. Sanch. l. 7. d. 23. n. 9. Suadet enim idipsum debita parentibus à filiis pietas & reverentia, ut in negotio tam gravi, si justissima in contrarium non obstat ratio, obsequantur votis parentum, aut saltem consilium eorum expetant; quin & secus faciendo in re gravi lædatur jus parentum, dum, qui onus habent habendi curam liberorum, illisque providendi etiam de nuptiis, habeant quoque jus exigendi, ut liberi iis in hoc negotio pareant, vel saltem per petitionem consilii honorentur. Illudque & plus non voluit Leo Papa in *c. qualiter. 30. q. 5.* dicendo, non esse virginalis pudoris maritum eligere, sed judicium parentum expectare; & Evaristus in *c. aliter. 30. q. 5.* pro nupta non habeatur puella, quam pater non desponsat. Non enim petendo consilium, ad quod tenentur, tenentur illud sequi, ubi rationem in contrarium habent æquam; adeoque ex eo præcisè capite, quòd parentibus invititis contrahant, non peccant, ut Sanch. l. c. n. 10. neque enim tunc agitur contra reverentiam parentibus debitam; neque (seclusis aliis titulis V. G. infamia) læditur jus eorum à filiis per sponsalia, vel matrimonium contractum illis priùs consultis (ad quod tantum se extendit eorum jus & debita reverentia) licet invititis; dum in his, quæ ad proprii corporis sustentationem & prolis generationem pertinent, omnes sunt æquales, & suis parentibus non subijciuntur, ut D. Thom. l. c. neque tamen etiam propterea petitio illa consilii inutilis est; cum eo petito à parentibus plura proponi possint, quibus auditis & expensis, sponsalia utiliter declinare, aut inita justè rescindere possint. Plura de his infra, ubi ex professo eadem materia examinabitur circa matrimonium celebratum citra consensum parentum.

CAPUT II.

De verbis aliisque signis & factis, quibus sponsalia contrahi possunt & solent, contractaque in foro externo præsumi debeant.

Quest. 13. An & qualiter per verba contrahi possint aut debeant sponsalia.

Resp. Primò: Tametsi verba inter alia signa, quibus consensus internus seu promissio futuri matrimonii mutua manifestatur, ac ita contrahuntur sponsalia, sint præcipuum seu principatum teneant, ut

Pith. h. t. n. 13. ex Covar. in epit. l. 4. decret. p. 2. c. 4. in princ. n. 1. ita ut ex verbis probatio sit certior, quam quæ fit aliis signis, ad valorem tamen contractus, & in specie sponsalium & matrimonii, ut per ea consensus internus manifestetur, non sunt determinatè necessariæ, etiam in iis, qui loqui possunt; sed sufficiunt signa qualibet, modò apta sint secundum communem loquendi modum & cir-